

TIPPURI

Seksitautien teemapäivä 29.9.2005

*Maija Heikkilä, Topi Jutila, Hanna Myllylä,
Johanna Pietarinen, Pasi Puumala,
Inari Vallasto, Sofia Visuri*

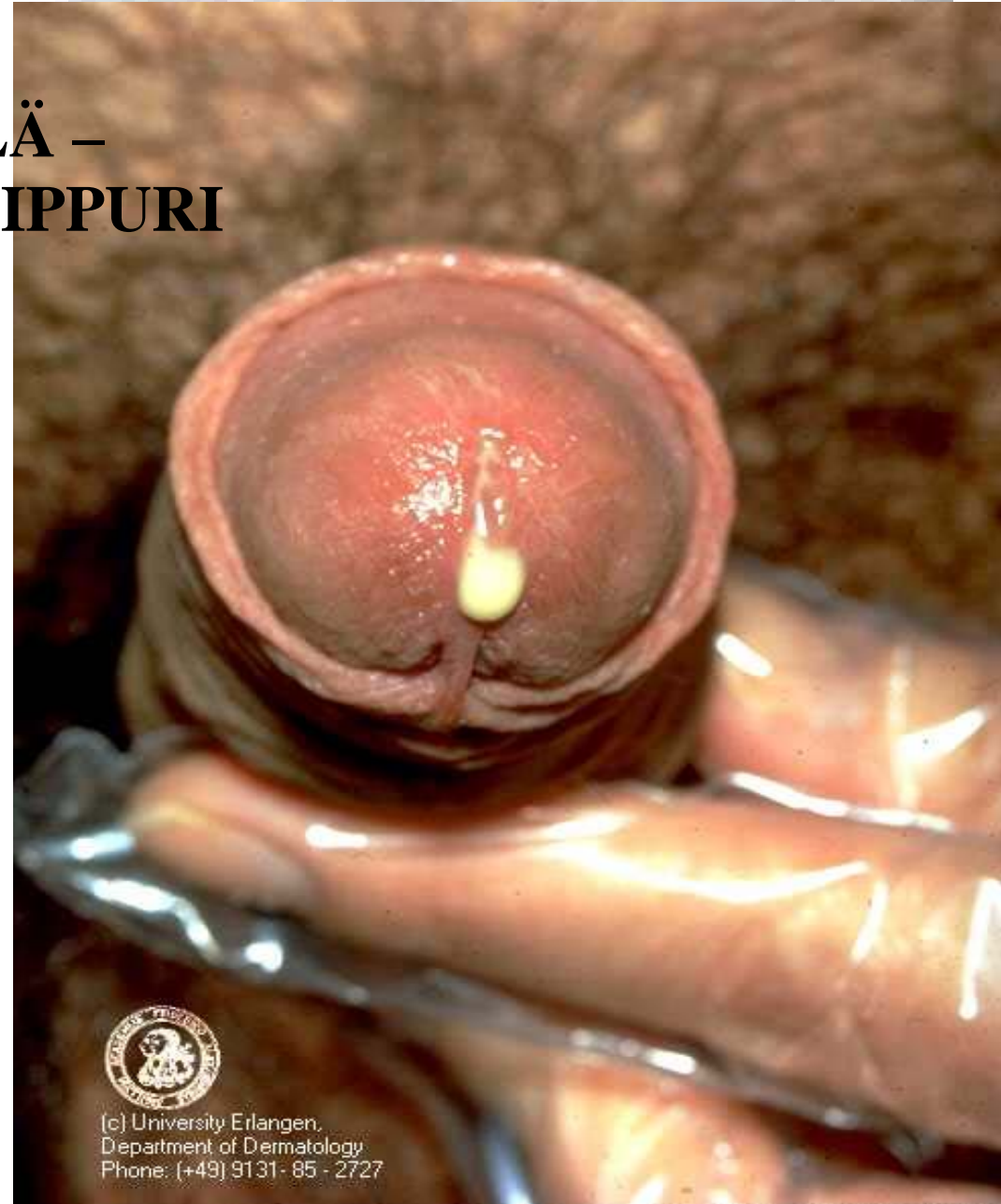
Yleistä

- Aiheuttaja *Neisseria gonorrhoeae*
- Solunsisäinen gram neg. diplokokki
- Itämisaika yl. 2-5 vrk, vaihtelee välillä 12 h – 2 vk
- Naisen komplisoitumattomassa tippurissa itämisaika kuitenkin 2-3 vk
- Tartunnat useimmiten oireisia (vrt. klamydia)

Miehen komplisoitumaton tippuri, oireet

- Kirvely
- Tihentynyt virtsaamistarve
- Kipu virtsatessa
- Vuoto virtsaputkesta, vaaleanharmaa -> kellertävän märkäinen
- Lievittyvät muutaman viikon kuluessa
- Ylöspäin levitessä kirvelyä ja kivuliaita erektioita
- Uretriittiin voi liittyä märkäeritteinen balaniitti

TAUDINKUVA MIEHELLÄ – KOMPLISOITUMATON TIPPURI

Miehen komplisoitunut tippuri, oireet

- Prostatitiitti
- Epididymiitti
 - Saattaa johtaa siemenjohtimen tukkeutumiseen
 - yl. toispuoleinen
- Virtsaputken kurouma
- Artriitti, dermatiitti

Naisen komplisoitumaton tippuri, oireet

- Virsaamisvaivoja
- Valkovuoto lisääntyy
- Alavatsakivut
- Servisiitti
- Vain alle puolelle oireita -> epäily, jos partnerilla tartunta!

Naisen komplisoitumaton tippuri, oireet

- 70 %:lla gc uretrassa, osalle oireita
 - Tihentynyt virtsaamistarve
 - Kirvely
 - Erotusdg VTI!
- Proktiitti mahdollinen, yl. oireeton

Naisen komplisoitunut tippuri, oireet

- Salpingiitti
 - Voimakasoireinen
 - Märkäkertymät, kuromat -> steriliteetti, kohdunulkoiset raskaudet
- Perihepatiitti
- Artriitti, dermatiitti

Tippurin ihoilmentymiä

Tippurin ihoilmentymiä

Tippurin diagnostiikka

- Kliinisen epäilyn perusteella laboratoriodg: PCR tai sivelyvalmiste + viljely
- PCR
 - Yleistymässä, samasta näytteestä myös klamydia
 - Ab-herkkyyttä ei saada
 - 50 ml alkuvirtsaa, virtsa rakossa väh. 2 h
 - Tai: näyte vanutikulla virtsaputken ja/tai kohdun kaulakanavan limakalvolta
 - Tulos saman päivän aikana

Tippurin diagnostiikka

- Märkänäyte
 - Ab-herkkyys, tärkeä selvittää erit. ulkomaan tartunnoissa
 - Näyte miehillä virtsaputkesta, naisilla kohdun kaulakanavasta
 - Tarv. näyte myös anuksen suulta, skleralta ja nielusta
 - Värjäystulos samana päivänä (solunsis. Diplokokkeja)
 - Alustava viljelytulos/negatiivinen tulos 2-3 vrk
 - Ab-herkkyudet 5-6 vrk

Tippurin hoito

	<u>Komplisoitumaton</u>	<u>Komplisoitunut</u>	<u>Raskaana oleva</u>
Ensisijainen hoito	Siprofloksasiini 500 mg x 1 p.o. (kerta-annos)	Siprofloksasiini 500 mg x 2 p.o. 5-7 vrk	Keftriaksoni 250 mg x 1 i.m. (kerta-annos)
Resistentti kanta / Resistenssin epäily Resistenssillä tarkoitetaan fluorokinoloni-resistenssiä, joka on muualla maailmassa yleisempää kuin Suomessa	Keftriaksoni 250 mg x 1 i.m. (kerta-annos)	Keftriaksoni 250 mg x 1 i.m. 2 vrk jatko: kefalosporiini p.o.	Keftriaksoni 250 mg x 1 i.m. (kerta-annos)
Hoidon kontrollointi	Kaikki potilaat jälkitarkastukseen. Paraneminen varmistetaan tippuriviljelyllä. Tarvittaessa resistenssimääritykset siprofloksasiinin ja keftriaksonin osalta (jos vielä viljely+).		

Siprofloksasiinille resistentit gonokokit ovat yleisiä kaukoidässä. Kysy oireilevalta matkustusanamneesi, resistentin kannan todennäköisyys on suuri!

Potilaan partnerit saatava tutkimuksiin ja hoidettava!